
Jezus Christus (4)

J.G.Bulthuis

De leer van de drieëenheid gaat hand in hand met die van de preëxistentie. Dat moet ook wel, want als men ervan uitgaat dat Jezus ook God zelf zou zijn, dan moet Hij wel van eeuwigheid af bestaan hebben, net als God. Het is dus noodzakelijk, gezien ons onderwerp, er nu de nodige aandacht aan te besteden.

Schaduw

Door de zondeval kon Gods voornemen geen doorgang vinden. God gaf echter zijn plan niet op, en – halleluja – ook de mens niet. Hij zocht naar 'vrienden' die Hem geloofden (Jac.2:23). Aan de een (bv. Abraham, David) gaf Hij beloften; aan anderen (bv. Mozes, Nehemia) bijzondere opdrachten voor hún tijd en omstandigheden. Door de profeten bleef Hij spreken over allerlei aktuele zaken waar zij in hun situatie mee te maken hadden in hun dienst aan Israël.

Veel van deze woorden en daden bedoelden evenwel meer te leren dan alleen de tijdelijke, uiterlijke en natuurlijke betekenis en invulling ervan. Bijna geheel Israël bleef namelijk alleen in dit laatste steken. Zij hadden slechts oog voor de schaduw en niet voor de werkelijkheid. Zij hadden oren die niet meer konden horen en ogen die niet meer konden zien waar het eigenlijk bij God om ging (Jes.6:9-10; Mat.13:13-15). Dat eigenlijke was **wel** aanwezig in Gods woord.

Een tweede sprake

Zo bracht Hij door de bediening van zijn knechten zijn eeuwig voornemen stukje bij beetje naar buiten: een mensheid, samengevat onder de Christus, waarin God alles in allen zal zijn (Ef.1:10, 1 Kor.15:28b). Wanneer Hij Zich ook maar uitte, was **dát** voornemen er altijd in vervat. Met de uitgesproken Logos bedoelde Hij twee

dingen tegelijk. Er was een 'tweede sprake' in verborgen.

Terwijl Gods woorden hun uitwerking hadden voor de tijd en de situatie waarin ze gesproken werden (bv. uittocht, tabernakel, wet, beloofde land, enz, enz.), lag er echter steeds de tweede, eigenlijke bedoeling in opgesloten: het geheimenis van Christus (Kol.2:20). Daar doelt ook Paulus op als hij schrijft: *alle dingen zijn door Hem (het Woord) geschapen* (Kol.1:16b).

Gods woord is vol met die tweede sprake. De profeten, die Gods gedachten mochten verwoorden en doorgeven, hebben daarnaar gezocht en gevorst (1 Petr.1:10-12), want daar gaat het immers om. Maar slechts met de sleutels van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen, waartoe ook de Geestesdoop behoort, is opening van verstand en woord mogelijk, zodat die tweede betekenis gehoord en gezien wordt.

Gods plan

Als er één is die deze tweede sprake begreep en in zijn schrijven deze zelf ook hanteerde dan is dat Paulus wel. Voor zijn lezers is dit niet gemakkelijk. Zelfs Petrus weet daarvan mee te praten zoals hij in 2 Petrus 3:15,16 aangeeft.

Paulus noemt het geheimenis van God kortweg 'Christus' (Kol.2:2b). Daarin balt hij alles samen wat God met de mensheid wil bereiken. Met ons huidig taalgebruik zouden we kunnen stellen dat God een 'koncept', een ontwerp heeft gemaakt waarin zijn eeuwig voornemen tot uitdrukking komt. In de eerste twee hoofdstukken van de Efezebrief schrijft Paulus daar in 't kort over (Ef.3:3). Dat plan is alleen te realiseren onder leiding van de Christus (Ef.1:10). Dáárom noemt hij het kortweg 'Christus'.

Spreekwijze

De apostel ziet dat koncept steeds weer als die tweede sprake opduiken in het Oude Testament. We noemden al 2 Korintiërs 4:6. Een andere tekst is 1 Korintiërs 10:4b: *zij dronken uit de geestelijke rots welke met hen meeding, en die rots was de Christus*. De uitdrukking 'geestelijke rots' wijst erop dat het hier gaat over beeldspraak en niet over de aanwezigheid van de mens Jezus Christus. Petrus schrijft dat de profeten door de Geest van Chris-

	<p>tus werden geïnspireerd (1 Petr.1:11). Met andere woorden: hoewel God tot hen sprak door middel van zijn heilige Geest over allerlei zaken die in hun tijd aktueel waren, doelde Hij steeds weer op 'het grote concept', zijn plan. Hij sprak als het ware in overdrachtelijke zin.</p> <p>Op dezelfde wijze verwoordt Paulus in Kolossenzen 1:15-17 de door alles heen werkende christusgedachte in Gods handelen. Hij had de schepping zo gekonstrueerd dat de christus voor het uitoefenen van zijn verheven taak gebruik kon maken van het ordenende stelsel in vers 16b genoemd. <i>Alles is tot Hem geschapen</i> (vers 16c).</p> <p>Naam</p> <p>Voor de ontwikkeling van de juiste kennis over Jezus Christus en over de uitdrukkingwijze van de bijbelschrijvers is het dus noodzakelijk het bovenstaande goed te onthouden. Daarbij is het vervolgens van groot belang te begrijpen dat er verschil is tussen de mens Jezus, Gods Zoon, en het begrip 'de Christus'. De naam Jezus duidt op de persoon, de naam Christus op een functie.</p> <p>Om niet te vaak in uitgebreide herhalingen te vervallen, verwijzen wij de lezers eerst naar Studieblad 31!! In het artikel 'De mens in Christus (2)' wordt het begrip 'Christus' uiteengezet. Het is nodig daar grondig kennis van te nemen, zodat men voor veel verwarring gespaard blijft.</p> <p>Funkties</p> <p>Het is namelijk zo dat oorspronkelijk het 'christuskoncept' bij God aanwezig was in de Logos. Zou er geen kink in de kabel gekomen zijn door het ontstaan van het rijk der duisternis en de zondeval van de mens, dan zou Gods plan zich van meet af aan ontwikkeld kunnen hebben in en met een volmaakte mensheid onder leiding van de Christus: Adam, de zoon van God (Luc.3:38). Er zou geen Lam Gods nodig zijn geweest en alles wat daar uit voortvloeit. Nu het echter anders is gelopen, heeft de enkel goede God in zijn grote wijsheid alsnog de oplossing uit zijn goede schepping naar voren weten te brengen, zodat zijn voornemen voortgang kon vinden: de mens Jezus van Nazareth, de Zoon van God.</p>
--	---

In Hem vallen nu twee taken samen:

- a. De oorspronkelijke Christusfunctie. Vanwege deze laatstgenoemde taak mag de Heer terecht (de laatste) Adam genoemd worden (1 Kor.15:45).
- b. Het Lam van God zijn om de zonden der wereld weg te dragen. Daaruit voortvloeiend verlosser en hersteller van de gevallen schepping.

Terecht zegt Petrus in zijn pinkstertoespraak: *Dus moet ook het ganse huis Israëls zeker weten, dat God Hem èn tot Here èn tot Christus **gemaakt** heeft, deze Jezus die gij gekruisigd hebt* (Hand.2:36).

Tevoren

Het christuskoncept was bij God in zijn Logos. De christuspersoon was een door God geliefde mens die leiding zou gaan geven aan zijn schepping. *Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld* (Joh.17:24b). Hij zou de eerste zijn onder allen en alles. Hij was het begin. *Hij is vóór alles en alle dingen hebben hun bestaan in Hem* (Kol.1:17). Dit zou werkelijkheid worden zodra deze leider der mensheid er invulling aan zou gaan geven. *Hij was tevoren **gekend**, vóór de grondlegging der wereld* (1 Petr.1:20a). Hij bestond nog niet, maar was door en bij God reeds gekend. Johannes de Doper zegt daarom: *"Na mij komt een man die vóór mij geweest is, want Hij was eer dan ik"* (Joh.1:15,30).

Heerlijkheid

In zijn gedachten had God de christus heerlijkheid toegedacht. Dat was voor zijn belangrijke en veelomvattende taak ook noodzakelijk. Deze heerlijkheid hield onder meer in grote wijsheid, volheid van heilige Geest, macht en gezag in twee werelden, kennis van zaken over Gods plan, de gezindheid van God. Deelhebbend aan de goddelijke natuur zou hij als volmaakte mens Gods bij machte zijn de schepping voor te bereiden op haar volheid in God (Ef.1:10).

Jezus had tijdens zijn aanwezigheid op aarde veel van die heerlijkheid ontvangen en er mee gewerkt (Joh.17:22a). Toch was er nog meer heerlijkheid voor Hem, als Christus, bereid. Dat wist Hij door openbaring. Hij kende de inhoud van de Logos die op Hem betrekking had (Luc.24:27). Zijn bede was voor zijn heengaan dan ook: *"En nu, verheerlijk Gij Mij, Vader, bij*

Jezus

*Uzelf met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was". Jezus beweert hier niet dat Hij vóór de schepping der wereld al bestond, maar dat zijn **heerlijkheid** reeds vaststond in Gods voornemen. En die vroeg Hij op. Daar had Hij, vanuit God bezien, recht op. Zo wilde de Vader het.*

De vervulling liet niet lang op zich wachten. Na de hemelvaart heeft Jezus Zich gezet aan de rechterhand Gods (Marc.16:19). Wat dat betekent volgt later in deze serie.

Adam is door zijn zondeval niet aan heerlijkheid toegekomen. Er volgden voor de mensheid tijden van onwendheid en vervreemding van het leven Gods. *Want allen hebben gezondigd en derven (=missen) de heerlijkheid Gods* (Rom.3:23). Toen kwam de mens Jezus, de eniggeboren Zoon van God. Tijdens zijn opgroeien en vorming ontwikkelde bij Hem allengs de bewustwording dat de Vader Hem als Adam (1 Kor.15:45b), als Christus (Mat.16:16), als de eerstgeborene der ganse schepping (Kol.1:15b) verkozen had. En Hij slaagde! Halleluja! Het behoeft niet nog een derde keer door een ander overgedaan te worden. Hierdoor is Jezus de eerste èn de laatste; voor eeuwig.

Het nieuwe – de nieuwe schepping – dat in en door Jezus mogelijk werd voor alle mensen, is het eigenlijke en oorspronkelijke dat God met de mens voor had. Vanuit deze benadering dus niet nieuw. Maar doordat zijn plan destijds – door de zondeval – geen doorgang vond, niet tot verwerkelijking kwam, is het in en door Jezus pas de eerste (en enige) keer dat God tot zijn doel komt. Vandaar dat Jezus terecht door Paulus de 'eerstgeborene' van de ganse schepping wordt genoemd. **Hij** is het begin!

Ben Ik

Jezus wist dit. Als de Joden Hem aanvallen (Joh.8) en zich ter eigen verdediging beroepen op Abraham als hun oorsprong, spreekt de Heer die ware en sterke woorden uit: "*Eer Abraham was, ben Ik*" (vers 58). Niet Abraham is het begin, het fundament, maar Jezus. In Hem alleen is de weg, de waarheid en het leven Gods te vinden. Hij alleen is de enige oorsprong voor alle men-

Ook wij

sen geworden. Wie alsnog z'n plaats in Gods plan wil innemen en beantwoorden wil aan zijn bedoelingen, zal tot Jezus moeten gaan (1 Petr.2:4). In de Christus is de wijsheid Gods vlees geworden. En deze **wijsheid** was van eeuwigheid in en bij God.

Het '**ben**' Ik, en niet '**was**' Ik, duidt er al op dat de Heer niet over een voorbestaan van Zichzelf spreekt, maar over het feit dat Hij het eeuwige fundament is en blijft. Dat zal altijd tegenwoordige tijd zijn. Dit blijft gelden; het is onvervangbaar, onuitwisbaar en onwankelbaar.

Voor een ieder die Hem aanvaardt en gelooft, wordt Hij tot oorsprong, bron, begin. Alle dingen die God van den beginne voor de mens bedoelde, zijn in zijn Christus gepland, klaargelegd, aanwezig en bereikbaar gemaakt: *in Hem zijn alle dingen geschapen* (Kol.1:16a). Daartoe behoort ook onze heerlijkheid, zoals 1 Korintiërs 2:7 zegt: *...de verborgen wijsheid Gods die Hij reeds van eeuwigheid voorbeschikt heeft tot onze heerlijkheid!* Vóór de grondlegging der wereld zijn ook wij in Hem uitverkoren en ertoe bestemd om als zonen van God aangenomen te worden (Ef.1:4,5). Bij zijn afscheid zegt Jezus in het Hoge priesterlijk gebed tegen zijn Vader dat Hij die heerlijkheid aan zijn volgelingen heeft gegeven (Joh.17:22b). De gelovigen mogen immers delen in allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus (Ef.1:3).

Lam Gods

De in zonde gevallen mens kan echter niet deel krijgen aan de zegeningen van de Christus als hij niet eerst wordt vrijgekocht uit de macht van Satan en Dood (Hand.26:18). Om dit mogelijk te maken was het nodig dat er een Lam van God, dat de zonde der wereld wegneemt, zou komen (Joh.1:29). Een verlosser die tevens de beschadigde mens zou herstellen. Deze extra toegevoegde heilsdaad kon alleen volbracht worden door een onberispelijk mens. Dit geldt overigens eveneens voor de christustaak. Alleen een volmaakte, geestelijk volwassen mens Gods is in staat om beide taken op de juiste wijze naar Gods wil ten uitvoer te brengen. De enige mens die daarvoor in aanmerking komt, is Jezus van Nazareth, de Zoon van God. In Hem komen beide

Vóór of sedert

funkties bij elkaar: het Lam van God èn de Christus. Dat doet Hem de naam *Jezus Christus* dragen.

Reeds eerder is in het Studieblad gesteld dat God de schepping zeer goed had gemaakt. Dat kon ook niet anders door een enkel goede God. Kennis vooraf over een naderende engelen- en mensenvall bestond niet. Dus hield God ook niet van tevoren een lam achter de hand door wie Hij de geleden nood zou kunnen lenigen. Openbaring 13:8b leert ons dat nadrukkelijk: *Het Lam dat geslacht is sedert de grondlegging der wereld.* Voor **grondlegging** staat in de grondtekst **neerwerping, katastrofe**. Pas toen het fout ging in het paradijs, wist God in zijn oneindig grote wijsheid en liefde meteen ook de oplossing. Sedert, vanaf dat moment, en niet van tevoren.

Als in 1 Petrus 1:19,20 geschreven wordt over Christus èn het Lam, slaat de aanhef van vers 20: *Hij was van tevoren gekend* dus op Christus en niet op het Lam. Dit laatste woord is trouwens onzijdig: Het, maar er staat Hij, dat is de Christus.

In 2 Timoteüs 1:9b schrijft Paulus over de **genade** die ons in Christus Jezus gegeven is. En dat voor altijd, voor eeuwig. *Vers 10 begint in de grondtekst niet met doch.* Je mag daar **en** lezen of het voegwoord helemaal weglaten, omdat het Grieks dit niet vermeldt. De lange zin van de apostel vanaf vers 8 t/m vers 10 spreekt dus niet over een reeds van tevoren door God ingeplande genade, omdat zijn schepping toch wel zou gaan vallen. Ten slotte, wat die schepping betreft, is Genesis 1:26: *Laat ons mensen maken...* geen aanduiding voor betrokkenheid van Jezus bij het scheppen. Trouwens, het gaat hier niet om het ontstaan van de hele schepping, maar slechts om het maken van mensen. In Studieblad 5, blz. 1-4 is over dat '**ons**' al reeds een duidelijke verklaring gegeven.

Allegorie

Dit woord betekent: zinnebeeldige voorstelling. Een voorbeeld ervan uit ons eigen taalgebruik is 'vrouw Justitia'. Hiermee duiden we de rechterlijke macht aan. In de bijbel komt allegorie ook voor. In verband met ons

Vanaf

onderwerp wijzen we op Spreuken 8, een lofzang op de wijsheid. Deze wordt als een persoon beschreven. In hoofdstuk 9 wordt over de dwaasheid gesproken, en ook als persoon voorgesteld: vrouwe Dwaasheid (vers 13). Beide worden zij vrouwen genoemd. Aangezien Spreuken 9:22,23 spreekt over '*van eeuwigheid aan ben ik geformeerd*', en Jezus de wijsheid Gods genoemd wordt (1 Kor.1:24), meent de preëxistentieleer hier een bewijs gevonden te hebben dat de mens Jezus van eeuwigheid al bestond. Wie echter de allegorie verstaat, zal zich door een dergelijk theologische schriftbehandeling niet op het verkeerde been laten zetten. (Zie ook Stbl.5, blz.3).

Gelukkig is de bijbel duidelijk in haar informatie over 'wanneer' de Heer dan is ontstaan. Psalm 22:11 zegt: *aan U werd ik overgegeven bij mijn geboorte, van de moederschoot af zijt Gij mijn God*. Toen pas, dus niet eerder! Als de profeet Jesaja zijn tweede profetie aangaande de knecht des Heren uitspreekt, zegt hij: *De Here heeft mij geroepen van moeders lijf aan, van de schoot mijner moeder aan heeft Hij mijn naam vermeld. De Here die mij van de moederschoot aan vormde tot zijn knecht* (Jes.49:1b,5a). Weer begint Jezus' bestaan bij de moederschoot. In het Nieuwe Testament wordt driemaal Psalm 2:7 geciteerd: *Mijn Zoon zijt gij, Ik heb u **heden** verwekt* (ook Hand.13:33, Hebr.1:5, Hebr.5:5). En 'heden' is niet van eeuwigheid.

In Studieblad 41, blz.11 bespraken we Micha 5:1. Ook daarin wordt niet geduid op een van eeuwigheid af bestaan van Jezus. De juiste schriftplaats om te weten wanneer onze Heer als wezen ontstond is Lucas 1:26-38! In de kerstnacht vond dit zijn voltooiing (Luc.2:6,7).

Verwoording

Indien men de bijbel leest zonder verlichting door heilige Geest en zonder de sleutels van het Koninkrijk der hemelen, is men aangewezen op wat de 'letter' zegt. In dit verband wijzen we op de uitdrukkingwijze die in de bijbel gebruikt wordt om aan te duiden dat Jezus, waarin de Christus en het Lam verenigd zijn, door God is bedacht, gewild, gerealiseerd en bevestigd. De ver-

Neerdalen

woording hiervan is: *van de hemel nedergedaald, gezonden, van God uitgegaan*. Indien men deze drie termen naar de letter leest, volgt als verklaring dat Jezus door God uit de hemel **verzonden** zou zijn. Konkluzie: Gods Zoon was dus al aanwezig in de hemel vóór zijn komst op aarde. Zijn preëxistentie acht men hier dan mee bewezen.

Het '*Ik ben van de hemel nedergedaald*' (Joh.3:13, 6:38) is geen verslag van een ruimtevaart.

Allereerst is de hemel de geestelijke wereld en niet het heelal. Je kunt niet vanuit de hemel neerdalen op aarde. Dit kan alleen vanuit de lucht of het heelal, de stoffelijke wereld, zoals bv. een vliegtuig doet.

Ten tweede kan een volwassen geestelijk wezen zich nooit meer terugontwikkelen tot een embryo in een baarmoeder. Indien Jezus de tweede persoon van de eeuwige godheid zou zijn en derhalve bij de Vader van eeuwigheid af aanwezig was, is het een onmogelijkheid dat Hij Zichzelf verliest en tot een zaadcel wordt gereduceerd. Men haalt bij deze redenering graag Filippenzen 2:6,7 aan, een tekst die wij in het eerste artikel van deze serie op z'n juiste bedoeling bespraken. Van deze dwaling uitgaande neemt men ook nog een aspekt van de reïncarnatie mee door te beweren dat Jezus Zich zijn hemelse heerlijkheid op aarde herinnerde. Dit naar aanleiding van teksten als Johannes 17:5 die in dit artikel zijn behandeld.

In de volgende studie zullen we een nadere toelichting geven op de hierboven aangehaalde uitdrukkingen.